

MALMINETSINNÄN VASTUJÄRJESTELMÄ ARVIOINTIPERUSTEET

Luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen arviointityökalu

Johdanto

Tätä asiakirjaa voidaan käyttää työkaluna, jonka avulla yhtiöt voivat arvioida malminetsintäalueillaan luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen tähtäävän toiminnan tasoa aluekohtaisesti. Luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä seurataan tämän arviointityökalun mukaisesti kuuden tuloskriteerin avulla. Keskeiset tuloskriteerit voidaan erottaa toisistaan ja toiminnan kehitystä voidaan seurata vuosittain. Arviointityökalun noudattaminen myös yhdenmukaistaa yhtiöissä tehtäviä luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevia arviointeja. Lisäksi tämän työkalun tarkoituksena on mahdollistaa yhtiön toiminnan ulkoinen tarkastus. Luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen katsotaan sisältyvän myös saamelaisen perinteisen tiedon ja käytänteiden säilyttäminen.

Luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen arviointi

Arviointityökalun tarkoituksena on tuloskriteerien avulla opastaa yhtiöitä luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Arvioinnin tulisi:

- auttaa yhtiöitä kehittämään valmiuksiaan toimintansa seuraamiseen ja parantamiseen
- luoda perusta yhtiön toiminnan auditoinnille.

Vastuujärjestelmän mukaisesti tehtävässä hallintajärjestelmän arvioinnissa on käytettävä ammatillista harkintaa ja työkalun soveltaminen edellyttää, että arvioinnin toteuttajalla on riittävä asiantuntemus arvioitavasta aihepiiristä ja hallintajärjestelmien arvioinnista. Arviointia toteutettaessa huomioidaan työnantajan ja henkilöstön välinen yhteistoiminta. Arviointityökalu itsessään ei takaa luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä mutta sen avulla voidaan mitata toiminnan tasoa. Asiakirjan liitteenä on itsearvioinnin tarkistuslista (liite 2).

Tuloskriteerit

Luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen tähtäävälle toiminnalle on määritelty seuraavat kuusi tuloskriteeriä, jotka on jaoteltu malminetsinnän eri vaiheiden mukaisesti:

<u>Vaiheet</u>	<u>Tuloskriteerit</u>
1. Valmistelu:	1. Yhtiön profilointi, sitoutuminen, vastuut ja viestintä
	2. Alueen profilointi
2. Tunnustelu:	3. Suunnittelu
3. Malminetsintä:	4. Toteutus
	5. Raportointi
4. Lähtö:	6. Jälkihoito

Kullekin tulokriteerille on määritelty viisi toiminnan tasoa. Toiminnan taso määritellään arviointiperusteiden avulla. Arvioijan tulee arvioida täyttääkö yhtiö ja sen toimipaikan/malminetsintäalueen toiminta tulokriteerien arviointiperustevaatimukset vastaamalla itsearvioinnin tarkastuslistan kysymyksiin. Kaikkien yhtiöiden oletetaan noudattavan lainsäädännön ja viranomaisten vaatimuksia.

Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen TULOSKRITEERIEN ARVIOINTIPERUSTEET	
Taso	Arviointiperuste
C	Toiminta vastaa Suomen lainsäädännön vaatimuksia. Käytössä ei ole järjestelmiä; toiminta on usein reagoivaa; menettelyjä saattaa olla käytössä, mutta niitä ei ole sisällytetty dokumentoituihin toimintaperiaatteisiin ja hallintajärjestelmiin.
B	Toimet eivät ole täysin johdonmukaisia tai niitä ei ole dokumentoitu. Järjestelmiä/prosesseja on suunniteltu ja niitä kehitetään parhaillaan.
A	Prosesseja on kehitetty ja pantu täytäntöön kaikissa arviointiperusteissa. Viestinnässä noudatetaan avoimuutta ja raportointi on julkista.
AA	Järjestelmät/prosessit on sisällytetty johdon päätöksentekoon ja liiketoimintoihin.
AAA	Järjestelmä on todettu erinomaiseksi ja alallaan johtavaksi ulkoisessa, riippumattomassa auditoinnissa.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty kunkin tulokriteerin arviointiperusteet, joiden avulla arvioija voi määrittellä asianmukaisen suoritustason (tasot C-AAA). Arviointia suorittaessaan arvioijan tulee huomioida, että kaikki kuusi tulokriteeriä täydentävät toisiaan. Arvioijan on valittava taso, joka vastaa selvimmin toiminnan tilaa.

Jos toiminnan osa-alue tai tulokriteeri ei ole relevantti, arvioinniksi on merkittävä ”ei sovellu” (ei sov.). Kunkin tulokriteerin osalta voidaan valita vain yksi taso, ja se voidaan valita vain, jos kaikki kyseisen tason perusteet ja kaikki alempien tasojen perusteet täyttyvät.

Jokaisen yhtiön tavoitteena on saavuttaa vähintään tason A-luokitus ja pyrkiä toimintansa jatkuvaan parantamiseen.

Aluekohtaiset arvioinnit

Yhtiön odotetaan arvioivan ja raportoivan luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevat tulokriteerit jokaisen toimipaikan/malminetsintäalueen osalta. Tulokriteerien arviointia suunniteltaessa tulee huomioida eri malminetsinnän harjoittajien organisaatorakenne, koska yhtiöt saattavat luokitella malminetsintäalueitaan ja rajata toimipaikkojaan eri tavoin. Tässä arviointityökalussa keskitytään erityisesti Suomessa toimiviin yhtiöihin ja niiden toimipaikkoihin/malminetsintäalueisiin.

Malminetsintäaluekohtaisen raportoinnin on todettu olevan luotettavin, informatiivisin ja hyödyllisin toiminnan arviointitapa. Toiminnan raportointiin käytettävä online-tietokanta suunnitellaan helpottamaan aluekohtaista arviointia.¹

¹ online-tietokanta valmistunee myöhemmin kaivosvastuu.fi-sivustolle

Arviointiprosessi

On suositeltavaa, että arviointi sisältää haastatteluja, keskusteluja sekä asiakirjojen tarkasteluja. Arviointiin tulee osallistua toimipaikan tai malminetsintäalueen johdon sekä avustavan- että asiantuntijahenkilöstön edustajia. Arviointi edellyttää tarkastustoiminnan sekä hallintajärjestelmien arvioinnin tuntemusta sekä osaamista ja kokemusta luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen tähtäävästä toiminnasta. Kunkin tuloskriteerin osalta voidaan valita vain yksi taso, ja se voidaan valita vain, jos kaikki kyseisen tason perusteet ja kaikki alempien tasojen perusteet täyttyvät. Raportoinnissa ei voida käyttää tasojen välisiä arviointeja (esim. B+).

Jos hankkeeseen osallistuu kaksi osapuolta, kuten yhteisyrityksessä, osapuolia kehoitetaan keskustelemaan keskenään siitä, kuka arvioinnin tekee ja tehdäänkö arviointi yhdessä vai erikseen niin, että tulokset kuvaavat osaltaan kummankin yhtiön toimintoja.

Ilmastonmuutoksen aiheuttamia vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen tarkastellaan säännöllisesti, esimerkiksi viiden vuoden välein.

Arviointityökalun rakenne

Arviointityökalussa esitetään kunkin tuloskriteerin osalta:

- tarkoitus, joka ilmaisee tuloskriteerin tavoitteen
- arviointiperusteet jokaiselle toiminnan tasolle (C-AAA)
- ohjeita, jotka auttavat arvioijaa ymmärtämään kunkin tuloskriteerin yleisen soveltamisalan ja jotka toimivat myös viitekehyksenä arviointihaastatteluja ja asiakirjojen tarkasteluja suoritettaessa yhtiön ja malminetsintäalueen arvioinneissa.
- usein esitettyjä kysymyksiä (FAQ, frequently asked questions), joiden avulla annetaan lisätietoja esimerkiksi keskeisten termien määritelmästä ja vastauksia yleisimpiin kysymyksiin.

No net loss - ja Net positive impact -järjestelmien osalta noudatetaan seuraavaa jakoa:

C. Suomen lainsäädännön edellyttämä taso.

B. Yhtiöllä on luonnon monimuotoisuutta koskeva sitoumus, jonka mukaan luonnon monimuotoisuudelle aiheutettuja haittoja korvataan osittain toimenpiteillä, joista raportoidaan erikseen.

A. Yhtiö sitoutuu noudattamaan No net loss -järjestelmää.

AA. Yhtiö noudattaa No net loss -järjestelmän mukaista tasoa ja valmistautuu ottamaan Net positive impact -järjestelmän käyttöön.

AAA. Yhtiö sitoutuu noudattamaan Net positive impact -järjestelmää.

Vaihe I Valmistelu

TULOSKRITEERI 1

YHTIÖN PROFILOINTI, SITOUTUMINEN, VASTUUT JA VIESTINTÄ

Tarkoitus

Varmistaa, että yhtiöllä ja sen työntekijöillä on arvot, vastuut, valmiudet, menetelmät ja koulutus jotka ottavat huomioon luonnon monimuotoisuuden toimintansa suunnittelussa ennen maastotöitä ja niiden aikana.

Tuloskriteeri 1 Yhtiön profilointi, vastuut ja viestintä TULOSKRITEERIEN ARVIOINTIPERUSTEET	
Taso	Arviointiperuste
C	Toiminta täyttää Suomen lainsäädännön vaatimukset, mutta yhtiö ei ole julkisesti antanut luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevaa sitoumusta.
B	Yhtiö on antanut luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevan sitoumuksen, jota noudatetaan toiminnassa, mutta se ei ole yhdenmukainen toimintakehyksen kanssa. On laadittu suunnitelma puutteiden korjaamiseksi.
A	Yhtiö on antanut luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevan sitoumuksen, jonka toimiva johto on hyväksynyt ja joka on yhdenmukainen toimintakehyksen kanssa. Sitoumuksen täytäntöönpanoon liittyvät tehtävät ja vastuut alueella on määritelty selkeästi. Arvoista, sitoutumisesta ja vastuista on tiedotettu työntekijöille, urakoitsijoille ja sidosryhmille. Sitoumuksen täytäntöönpanon tueksi on osoitettu resursseja. Työntekijöitä ja urakoitsijoita koulutetaan luonnon monimuotoisuuden hallintaan ja täyttämään sitoumuksen tarpeet. Viestinnässä noudatetaan avoimuutta ja raportointi on julkista.
AA	Luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskeva sitoumus ja sen täytäntöönpano toimipaikalla ovat avoimia ja riippumattoman tarkastelun kohteena.
AAA	Yhtiö sitoutuu luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevassa sitoumuksessa tekemään aktiivisesti yhteistyötä muiden organisaatioiden ja sidosryhmien kanssa luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja lisäämiseksi. Tämän lupauksen tueksi on määritelty tehtävät ja vastuut sekä niille on osoitettu riittävät resurssit. Keskeiset sidosryhmät ovat osallistuneet sitoumuksen laatimiseen. Luonnon monimuotoisuuden hallinnan sitoumus, suunnitelma ja toteutus ovat riippumattoman ulkoisen tahon auditoituja.

Luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskeva yhtiön profilointi, sitoutuminen, vastuut ja viestintä

USEIN ESITETTYJÄ KYSYMYKSIÄ

<u>1</u>	<u>Mistä saa ohjeita luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevista kysymyksistä?</u>	<u>Ks. sivu 16</u>
<u>2</u>	<u>Onko luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevan sitoumuksen oltava erillinen asiakirja?</u>	<u>Ks. sivu 16</u>
<u>3</u>	<u>Miten luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen sisällytetään yhtiön toiminnan suunnitteluun malminetsintäalueella?</u>	<u>Ks. sivu 16</u>
<u>10</u>	<u>Voidaanko yhtiötason asiakirjoja käyttää laitospohtaisen sitoutumisen osoittamiseen?</u>	<u>Ks. sivu 18</u>
<u>12</u>	<u>Miten ”säilyttäminen” määritellään?</u>	<u>Ks. sivu 18</u>
<u>13</u>	<u>Mikä on sidosryhmä?</u>	<u>Ks. sivu 18</u>
<u>14</u>	<u>Mikä on ”järjestelmä”?</u>	<u>Ks. sivu 19</u>
<u>15</u>	<u>Mitä ”vastuu” tarkoittaa?</u>	<u>Ks. sivu 19</u>

Yhtiön profilointi, sitoutuminen, vastuut ja viestintä OHJEET ARVIOIJALLE

Määritä haastattelujen ja asiakirjojen tarkastelun avulla seuraavat seikat:

- Onko annettu tutkimusaluekohtainen luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskeva sitoumus, josta on tiedotettu selkeästi ja jonka toimiva johto on hyväksynyt?
- Vaikuttaako siltä, että esimiehet ja työntekijät tuntevat sitoumuksen ja ymmärtävät sen perustarkoituksen?
- Ylläpidetäänkö esimiesten ja työntekijöiden tietoisuutta sitoumuksesta ajan kuluessa? Määritä myös käytettävät keinot.
- Ovatko sitoumuksen täytäntöönpanoon liittyvät tehtävät ja vastuut määritelty selkeästi, ja ymmärretäänkö ne yhdenmukaisesti?
- Onko sitoumuksen täytäntöönpanon tueksi osoitettu resursseja?
- Onko käytössä tarkastus-/tarkasteluprosesseja, joilla varmistetaan, että sitoumusta pannaan täytäntöön?
- Onko viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana suoritettu sitoumusta koskeva sisäinen tai ulkoinen tarkastus/tarkastelu?
- Onko sitouduttu tekemään aktiivisesti yhteistyötä muiden organisaatioiden kanssa luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi, ja onko tämän toiminnan tueksi osoitettu asianmukaiset resurssit ja määritelty tehtävät ja vastuut?

TULOSKRITEERI 2 ALUEEN PROFILOINTI

Tarkoitus

Varmistaa että yhtiö selvittää ja kartoittaa etukäteen kohdealueen uhanalalaiset-/direktiivilajit-, luonnonsuojelualueet, muinaismuistot ja näihin liittyvät riskit (sis. viranomaiskonsultoinnin), raportoi ja laatii biodiversiteetin hallintajärjestelmän.

Tuloskriteeri 2 Alueen profilointi TULOSKRITEERIEN ARVIOINTIPERUSTEET	
Taso	Arviointiperuste
C	Yhtiö noudattaa lainsäädäntöä ja tutustuu alueen luonnonsuojelualueisiin kartoilla.
B	Yhtiö tutustuu alueen biodiversiteettiä koskevaan kirjallisuuteen, karttoihin ja muuhun aineistoon.
A	Yhtiö selvittää ja raportoi alueen biodiversiteetin (uhanalaiset/direktiivilajit, uhanalaiset luontotyypit, luonnonsuojelualueet ja muinaismuistot), hyödyntäen olemassa olevaa tietoa ja ottaen ne ja niihin liittyvät riskit huomioon suunnittelussaan. Työntekijöitä koulutetaan alueen biodiversiteetin ominaisuuksista. Yhtiö ottaa selville paikalliset luonnonsuojeluun liittyvät sidosryhmät. Yhtiö arvioi konsultin tarvetta alueen luonnon monimuotoisuuden selvittämisestä paikan päällä. Yhtiö aikoo laatia biodiversiteetin hallintajärjestelmän.
AA	Yhtiö on laatinut biodiversiteetin hallintajärjestelmän. Hallintajärjestelmä on laadittu sidosryhmiä konsultoiden. Yhtiö on yhteydessä viranomaisiin alueen luonnon monimuotoisuudesta. Yhtiö arvioi laaditun raportin sisäisesti.
AAA	Yhtiön laatima biodiversiteetin hallintajärjestelmä on käytössä. Yhtiö muokkaa toimintaansa hallintajärjestelmän toimeenpanoa koskevan sidosryhmäpalautteen pohjalta.

Yhtiön profilointi, sitoutuminen, vastuut ja viestintä OHJEET ARVIOIJALLE

Määritä haastattelujen ja asiakirjojen tarkastelun avulla seuraavat seikat:

- Ovatko yhtiö ja sen työntekijät tietoisia alueen biodiversiteetistä?
- Onko yhtiö arvioinut konsultin tarvetta biodiversiteetin selvittämisessä?
- Onko alueen biodiversiteetti selvitetty kirjallisesti?
- Onko selvitystä arvioitu sisäisesti/ulkoisesti?
- Onko yhtiö laatinut alueen biodiversiteetin hallintajärjestelmän?

- Onko yhtiö konsultoinut viranomaisia alueen biodiversiteetistä ja siihen liittyvien riskien välttämisestä?

Vaihe II Tunnustelu:

TULOSKRITEERI 3

LUONNONARVOJEN HUOMIOON OTTAMINEN SUUNNITTELUSSA

Tarkoitus

Varmistaa, että alueelle laaditaan tehokkaita suunnitelmia ja hallintajärjestelmiä, jotta voidaan hallita luonnon monimuotoisuuteen liittyviä merkittäviä näkökohtia malminetsinnän vaikutusalueella. Yhtiö osoittaa, että se on sitoutunut luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseen ja päästäkseen A tasolle rajaa suojelualueet pois toiminta-alueiltaan. Yhtiö turvaa uhanalaisten luontotyyppien ja lajien säilymisen lainsäädännön mukaisesti kaikilla alueilla. Yhtiö tarkistaa biodiversiteetin ennakkoselvityksensä, -kartoituksensa ja suunnitelmansa paikan päällä, tunnistaen uhanalaiset-/direktiivilajit ja laatii perustilaselvityksen sekä toimintasuunnitelman.

Tuloskriteeri 3 Suunnittelu TULOSKRITEERIEN ARVIOINTIPERUSTEET	
Taso	Arviointiperuste
C	Toiminta täyttää Suomen lainsäädännön vaatimukset ja noudattaa viranomaisten ohjeistusta, mutta yhtiö ei ole tarkistanut ennakkoselvityksensä tuloksia paikan päällä ja/tai sillä ei ole käytössä aluekohtaista toimintasuunnitelmaa tai hallintajärjestelmää luonnon monimuotoisuuteen liittyvien merkittävien näkökohtien hallitsemiseksi. Yhtiö konsultoi viranomaisia lainsäädännön vaatimuksista.
B	Yhtiöllä on luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskeva aluekohtainen toimintasuunnitelma tai hallintajärjestelmä, joka sisältää ainakin seuraavat asiakohdat: <ul style="list-style-type: none"> • selvitys luonnon monimuotoisuutta koskevista perustilatiedoista ja direktiivilajien esiintymispaikoista • toiminnan kannalta merkittävät luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen liittyvät näkökohdat on tunnistettu • luonnon monimuotoisuuden seurannasta on laadittu suunnitelma. Toimintasuunnitelman tarkoituksena on varmistaa ettei luonnon monimuotoisuutta tai direktiivilajien esiintymispaikkoja heikennetä. Yhtiön toimiva johto on hyväksynyt toimintasuunnitelman.
A	Yhtiö on laatinut luonnon monimuotoisuuteen liittyvien merkittävien näkökohtien hallitsemiseksi aluekohtaisen toimintasuunnitelman tai hallintajärjestelmän, joka käsittää ainakin seuraavat asiat: <ul style="list-style-type: none"> • luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvat mahdolliset vaikutukset/riskit on arvioitu; • luonnon monimuotoisuuteen liittyviä merkittäviä näkökohtia koskevat erityiset tavoitteet on tunnistettu; • luonnon monimuotoisuutta koskevien tavoitteiden käsittelemistä varten on laadittu erityisiä toimintasuunnitelmia;

	<ul style="list-style-type: none"> • yhtiön työntekijöille on määritelty luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen hallintaan liittyvät vastuut; • luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskeva tietoisuus on sisällytetty alueen työntekijöiden koulutusohjelmiin; • luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä on kuultu keskeisiä sidosryhmiä (esim. viranomaisia, Saamelaiskäräjiä, Kolttien kyläkokousta, paliskuntia, paikallisten asukkaiden yhteisöjä ja ympäristönsuojelujärjestöjä (ks. <i>Sidosryhmäyhteistyö</i>). <p>Yhtiö ei toimi maailmanperintökohteissa tai niiden bufferivyöhykkeellä, luonnon- ja kansallispuistoissa, lakisääteisillä luonnonsuojelualueilla tai erämaa-alueilla. Yhtiö varmistaa, ettei sen suunnitellulla toiminnalla ole vaikutusta edellä mainittuihin alueisiin.</p>
AA	<p>Luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen hallinta aluetasolla on sisällytetty malminetsinnän suunnittelun ydinprosesseihin ja työkaluihin, kuten seuraaviin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vuotuinen liiketoiminnan suunnitteluprosessi • vuotuinen budjetointiprosessi.
AAA	<p>Luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen hallinta on sisällytetty yhtiön liiketoimintastrategiaan, joka käsittää seuraavat kaksi tointa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sijoitetaan tutkimus- ja kehitystoimintaan, jolla lisätään alan tietämystä luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä, luonnontieteistä ja perinteisestä tietämyksestä sekä osallistumista niiden edistämiseen • osallistutaan luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä edistävien ala- tai aluekohtaisten ohjeasiakirjojen laadintaan <p>Yhtiö kartoittaa toiminta-alueidensa luontotyypit ja lajit myös suojelualueiden ulkopuolisilla alueilla sekä kannustaa työntekijöitä osallistumaan luonnon monimuotoisuuteen liittyvään vapaaehtoistoimintaan yhteisöissä.</p> <p>Lisäksi yhtiö ei toimi luonnonsuojelun kannalta arvokkailla alueilla, valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkailla maisema-alueilla eikä valtion retkeilyalueilla.</p>

Luonnonarvojen huomioon ottaminen suunnittelussa USEIN ESITETTYJÄ KYSYMYKSIÄ

NRO LIITTEESSÄ 1.	KYSYMYS	SIVU
<u>1</u>	<u>Mistä saa hyviä ohjeita luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevissa kysymyksissä?</u>	<u>Ks. sivu 16</u>
<u>3</u>	<u>Miten luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen sisällytetään yhtiön toiminnan suunnitteluun malminetsintäalueella?</u>	<u>Ks. sivu 16</u>
<u>4</u>	<u>Mitä ovat ” luonnon monimuotoisuuteen liittyvät merkittävät näkökohdat”?</u>	<u>Ks. sivu 16</u>

<u>5</u>	<u>Mikä on luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskeva toimintasuunnitelma?</u>	<u>Ks. sivu 17</u>
<u>6</u>	<u>Millaisia luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevia tavoitteita yhtiö voi asettaa?</u>	<u>Ks. sivu 17</u>
<u>7</u>	<u>Mitä ovat perustilatiedot?</u>	<u>Ks. sivu 17</u>
<u>10</u>	<u>Voidaanko yhtiötason asiakirjoja käyttää aluekohtaisen sitoutumisen osoittamiseen?</u>	<u>Ks. sivu 18</u>
<u>12</u>	<u>Miten ”säilyttäminen” määritellään?</u>	<u>Ks. sivu 18</u>
<u>13</u>	<u>Mikä on sidosryhmä?</u>	<u>Ks. sivu 18</u>
<u>14</u>	<u>Mikä on ”järjestelmä”?</u>	<u>Ks. sivu 19</u>

Luonnonarvojen huomioon ottaminen suunnittelussa OHJEET ARVIOIJALLE

Määritä haastattelujen ja asiakirjojen tarkastelun avulla seuraavat seikat:

- Onko alueella arvioitu paikallinen luonnon monimuotoisuus ja selvitetty perustila?
- Voiko yhtiö esittää luettelon tutkimusalueen tunnistetuista luonnon monimuotoisuuteen liittyvistä merkittävistä näkökohdista ja selittää, miten ne on määritetty?
- Onko luonnon monimuotoisuuden seuranta varten vakiintuneita prosesseja?
- Onko yhtiöllä luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskeva tutkimusaluekohtainen toimintasuunnitelma tai hallintajärjestelmä, jonka yhtiön toimiva johto on hyväksynyt?
- Vastuuvollisuuden taso luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen hallintaan liittyvissä kysymyksissä sekä hallintaa varten laitoksella määritellyt tehtävät, vastuut ja vastuuvollisuudet.
- Onko asetettu luonnon monimuotoisuutta koskevia tavoitteita ja tuetaanko niiden saavuttamista toimintasuunnitelmilla?
- Onko käytössä prosesseja, joilla kuullaan keskeisiä sidosryhmiä, kuten viranomaisia, alkuperäiskansojen yhteisöjä ja ympäristönsuojelujärjestöjä, tai ollaan niihin yhteydessä luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen hallintaa koskevien kysymysten yhteydessä?
- Onko varmistettu sellaisille työntekijöille järjestetyn koulutuksen taso, joiden toiminta voi vaikuttaa luonnon monimuotoisuuteen?
- Missä määrin luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen hallinta on sisällytetty yhtiön toiminnan suunnitteluun malminetsintäalueella?
- Missä määrin yhtiö osoittaa johtajuutta luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen hallinnan alalla?
- Onko yhtiö rajannut maailmanperintökohteet, luonnon- ja kansallispuistot, lakisääteiset suojelualueet ja erämaa-alueet pois suunnittelemaltaan toiminta-alueelta?

Vaihe III Malminetsintä

TULOSKRITEERI 4

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN SÄILYTTÄMISEN TOTEUTUS

Tarkoitus

Varmistaa, että yhtiöllä on luonnon monimuotoisuuden toimintasuunnitelma, jota toteuttamalla voidaan hallita luonnon monimuotoisuuteen liittyviä merkittäviä näkökohtia tutkimusalueella.

Tuloskriteeri 4	
Toteutus	
TULOSKRITEERIEN ARVIOINTIPERUSTEET	
Taso	Arviointiperuste
C	Toiminta täyttää Suomen lainsäädännön vaatimukset, mutta yhtiöllä ei ole käytössä aluekohtaista toimintasuunnitelmaa tai hallintajärjestelmää luonnon monimuotoisuuteen liittyvien merkittävien näkökohtien hallitsemiseksi.
B	Johdon hyväksymää monimuotoisuuden säilyttämistä koskevaa aluekohtaista toimintasuunnitelmaa tai hallintajärjestelmää toteutetaan parhaillaan.
A	Yhtiö toteuttaa luonnon monimuotoisuuteen liittyvien merkittävien näkökohtien hallitsemiseksi laadittua aluekohtaista toimintasuunnitelmaa tai hallintajärjestelmää. Yhtiöllä on sisäistetty luonnon monimuotoisuuden hallinta relevanttien töiden/toimien ohjeistuksiin tai erilliset ohjeistukset luonnon monimuotoisuuden hallintaan töissä, ja pystyy osoittamaan, että näitä noudatetaan. Yhtiön työntekijät ja urakoitsijat on koulutettu ja ymmärtää toimintansa mahdolliset vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen. Yhtiö pystyy osoittamaan, ettei malminetsintätoiminta vaikuta erityisten luontoarvojen (uhanalaiset lajit, metsälakikohteet, jne.) esiintymiseen heikentävästi.

AA	<p>Luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevan aluekohtaisen toimintasuunnitelman toteutusta ja tavoitteiden saavuttamisessa edistymistä seurataan säännöllisesti ja niistä raportoidaan yhtiön toimivalle johdolle.</p> <p>Luonnon monimuotoisuutta koskevan arviointityökalun toimeenpanosta on tehty ulkopuolinen riippumaton varmennus, josta raportoidaan julkisesti.</p> <p>Yhtiö osallistuu yhdessä sidosryhmien tai muiden (paikallisten, alueellisten tai kansallisten) organisaatioiden kanssa luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen</p> <p>Yhtiö osallistuu luonnon monimuotoisuuden tutkimushankkeisiin tai yhtiöllä on virallinen yhteistyösuhde luonnon monimuotoisuuteen erikoistuneen tutkimuslaitoksen, järjestön tai instituution kanssa.</p>
AAA	<p>Yhtiö sitoutuu siihen, että toiminnan kokonaisvaikutus on monimuotoisuutta lisäävä (NET Positive Impact, NPI). Monimuotoisuuden lisäämistä koskevat toimet varmistetaan ulkopuolisen, riippumattoman tahon toimesta. Arviointi sisältää haastatteluja, keskusteluja, asiakirjojen ja karttojen tarkastelua sekä maastokäyntejä.</p> <p>Yhtiö saavuttaa kansallista tai alueellista tunnustusta luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä.</p> <p>Yhtiö tukee ekosysteemipalvelujen arvon säilymistä vaikutusalueella.</p> <p>Yhtiö kannustaa työntekijöitä osallistumaan luonnon monimuotoisuuteen liittyvään vapaaehtoistoimintaan yhteisöissä ja/tai parantaa työntekijöidensä biodiversiteettiosaamista muutenkin kuin suoraan heidän töihinsä liittyen.</p> <p>Ulkoisen ja riippumattoman tahon arvioi yhtiön selvitystä ja toimintaa.</p>

Luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen toteutus USEIN ESITETTYJÄ KYSYMYKSIÄ

NRO LIITTEESSÄ 1.	KYSYMYS	SIVU
<u>1</u>	<u>Mistä saa hyviä ohjeita luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevissa kysymyksissä?</u>	<u>Ks. sivu 16</u>
<u>4</u>	<u>Mitä ovat ” luonnon monimuotoisuuteen liittyvät merkittävät näkökohdat”?</u>	<u>Ks. sivu 16</u>
<u>5</u>	<u>Mikä on luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskeva toimintasuunnitelma?</u>	<u>Ks. sivu 17</u>
<u>6</u>	<u>Millaisia luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevia tavoitteita yhtiö voi asettaa?</u>	<u>Ks. sivu 17</u>
<u>7</u>	<u>Mitä ovat perustilatilatiedot?</u>	<u>Ks. sivu 17</u>
<u>10</u>	<u>Voidaanko yhtiötason asiakirjoja käyttää aluekohtaisen sitoutumisen osoittamiseen?</u>	<u>Ks. sivu 18</u>
<u>12</u>	<u>Miten ”säilyttäminen” määritellään?</u>	<u>Ks. sivu 18</u>
<u>13</u>	<u>Mikä on sidosryhmä?</u>	<u>Ks. sivu 18</u>
<u>14</u>	<u>Mikä on ”järjestelmä”?</u>	<u>Ks. sivu 19</u>
<u>16</u>	<u>Mitä ”No Net Loss” ja ”Net Positive Impact” -periaate tarkoittavat?</u>	<u>Ks. sivu 19</u>

Luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen toteutus OHJEET ARVIOIJALLE

Määritä haastattelujen ja asiakirjojen tarkastelun avulla seuraavat seikat:

- Toteuttaako yhtiö luonnon monimuotoisuuteen liittyvien merkittävien näkökohtien hallitsemiseksi laadittua aluekohtaista toimintasuunnitelmaa tai hallintajärjestelmää?
- Suoritetaanko luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen hallintajärjestelmän sisäinen/ulkoisen tarkastus/tarkastelu ja raportoidaanko tulokset toimivalle johdolle?
- Toimitaanko tarkastuksen/tarkastelun tulosten edellyttämällä tavalla toteuttamalla virallisia toimintasuunnitelmia, joissa määritellään ainakin toteutettavat toimet, vastuut ja määräjät toteutukselle?
- Miten ”No Net Loss” tai ”Net Positive Impact” -periaatteiden soveltaminen ja monimuotoisuuskompensaatio näkyvät yhtiön toiminnassa?
- Toimiiko yhtiö yhteistyössä muiden organisaatioiden tai sidosryhmien kanssa luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä?
- Onko luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen liittyvä toiminta ulkoisen, riippumattoman tahon arvioimaa?
- Lisääkö yhtiö luonnon monimuotoisuutta toiminta-alueensa ulkopuolella?
- Kannustaako yhtiö työntekijöitään vapaaehtoistoimintaan luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi?

TULOSKRITEERI 5 RAPORTOINTI

Tarkoitus

Varmistaa, että käytössä on luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevia seuranta- ja raportointijärjestelmiä, jotta tietoja voidaan toimittaa laitosta koskevaa päätöksentekoa varten ja tiedottaa yhtiön toiminnasta julkisesti.

Tuloskriteeri 5 Raportointi TULOSKRITEERIEN ARVIOINTIPERUSTEET	
Taso	Arviointiperuste
C	Malminetsintä täyttää seurannan ja raportoinnin osalta Suomen lainsäädännön vaatimukset, mutta luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä ei raportoida muuten kuin mitä malminetsintä- ja ympäristöluvat mahdollisesti edellyttävät (toiminta luonnonsuojelualueella).
B	Alueella tehdään luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen liittyvää seurantaa, mutta raportointi on epäsäännöllistä eikä perustu hyväksytyyn raportointijärjestelmään.
A	Yhtiöllä on toimivan johdon hyväksymä seuranta- ja raportointijärjestelmä, jota käytetään luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevaan säännölliseen seurantaan ja raportointiin. Raportointi sisältää seuraavat osat: <ul style="list-style-type: none">• luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskeva sisäinen raportointi, jolla tuetaan päätöksentekoprosesseja laitoksella• luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen liittyvää toimintaa koskeva säännöllinen julkinen raportointi.
AA	Luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevalle julkiselle raportoinnille suoritetaan riippumaton ulkoisen tahon tarkastelu.

AAA	Sidosryhmiltä hankitaan aktiivisesti palautetta luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä ja sen raportoinnista. Tietoa hyödynnetään toiminnan kehittämisessä ja siitä raportoidaan julkisesti.
-----	--

Luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskeva raportointi USEIN ESITETTYJÄ KYSYMYKSIÄ

NRO LIITTEESSÄ	KYSYMYKSIÄ	SIVU
<u>1</u>	<u>Mistä saa hyviä ohjeita luonnon monimuotoisuutta</u>	<u>Ks. sivu 16</u>
<u>8</u>	<u>Miten luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevalle raportoinnille suoritetaan ulkoinen tarkastus tai tarkastelu (tulokriteeri 5)?</u>	<u>Ks. sivu 16</u>
<u>10</u>	<u>Voidaanko yhtiötason asiakirjoja käyttää laitospohtaisen sitoutumisen osoittamiseen?</u>	<u>Ks. sivu 18</u>
<u>12</u>	<u>Miten "säilyttäminen" määritellään?</u>	<u>Ks. sivu 18</u>
<u>13</u>	<u>Mikä on sidosryhmä?</u>	<u>Ks. sivu 18</u>
<u>14</u>	<u>Mikä on "järjestelmä"?</u>	<u>Ks. sivu 19</u>

Luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskeva raportointi OHJEET ARVIOIJALLE

Määritä haastattelujen ja asiakirjojen tarkastelun avulla seuraavat seikat:

- Onko yhtiöllä käytössä menetelmiä, joilla seurataan luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen liittyviä toimia ja raportoidaan niistä?
- Käytetäänkö seurantaan ja raportointiin eri ajankohtina yhdenmukaisia lähestymistapoja?
- Kuka vastaa luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevasta seurannasta, raportoinnista ja raporttien hyväksynnästä ja niin edelleen?
- Raportoidaanko luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen liittyvästä toiminnasta säännöllisesti? Arvioi myös, miten tietoja käytetään (sisäinen vai ulkoinen arviointi, toiminnan arviointi jne.)?
- Onko käytössä järjestelmiä, joiden avulla luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevalle julkiselle raportoinnille suoritetaan sisäinen tai ulkoinen tarkastus/tarkastelu?

Vaihe IV Lähtö

TULOSKRITEERI 6 JÄLKIHOITO

Tarkoitus

Varmistaa että malminetsinnän päättyessä sen jättämät jäljet korjataan, aiheutetut vahingot korvataan ja jälkiseuranta hoidetaan yhteis- ja riippumattomana tarkkailuna.

Tuloskriteeri 6 Jälkihoito TULOSKRITEERIEN ARVIOINTIPERUSTEET	
Taso	Arviointiperuste
C	Yhtiö noudattaa lakia ja lupaehtoja korvaten vahingot, mutta sillä ei ole suunnitelmaa jälkihoitoon.
B	Yhtiö aikoo laatia tai on laatimassa jälkihoitosuunnitelmaa.
A	Yhtiö saattaa toiminta-alueensa mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan toteuttamalla jälkihoitosuunnitelmaansa.
AA	Yhtiö saattaa toiminta-alueensa mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan toteuttamalla jälkihoitosuunnitelmaansa yhteistyössä paikallisten sidosryhmien kanssa.
AAA	Yhtiö saattaa toiminta-alueensa mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan, lisää monimuotoisuutta, järjestää yhteisen lopputarkastuksen sekä yhteis- ja riippumattoman seurannan, joista keskustellaan, raportoidaan ja mahdollisesti havaitut epäkohdat korjataan.

Luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskeva jälkihoito

OHJEET ARVIOIJALLE

Määritä haastattelujen ja asiakirjojen tarkastelun avulla seuraavat seikat:

- Onko yhtiö korjannut ja korvannut toiminnastaan aiheutuneet vahingot?
- Onko yhtiöllä jälkihoitosuunnitelma?
- Toteuttaako yhtiö jälkihoitosuunnitelmaansa?
- Toteutetaanko jälkihoitosuunnitelmaa yhteistyössä paikallisten sidosryhmien kanssa?
- Tekeekö yhtiö jälkitarkastuksen yhteistyössä paikallisten sidosryhmien kanssa?
- Onko jälkitarkastus ja mahdollisesti havaitut epäkohdat raportoitu?
- Onko yhtiö lisännyt monimuotoisuutta?
- Onko yhtiö järjestänyt yhteis-/riippumattoman jälkiseurannan?

LIITE 1:

Luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen arviointiperusteet

USEIN ESITETTYJÄ KYSYMYKSIÄ

1. Mistä saa hyviä ohjeita luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevissa kysymyksissä?

Kansainvälinen kaivos- ja metallineuvosto ICMM (International Council on Mining and Metals) on julkaissut kaivostoimintaan ja luonnon monimuotoisuuteen liittyviä hyviä käytäntöjä käsittelevän ohjeasiakirjan (<http://www.icmm.com/page/1182/good-practice-guidance-for-mining-and-biodiversity>).

The Business and Biodiversity Offsets Programme (BBOP) on laatinut ohjeistuksen (BBOP 2009a ja b, BBOP 2012), joka ohjaa kompensatioalueiden perustajia toimimaan parhaan käytännön mukaisesti alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Tulokriteerien laadintaan on osallistunut laaja joukko kansainvälisiä järjestöjä, hallituksia ja yrityksiä.

Suomessa työ- ja elinkeinoministeriö on julkaissut vuonna 2014 oppaat ”Malminetsintä suojelualueilla sekä saamelaiden kotiseutualueella ja poronhoitoalueella” (http://www.tem.fi/files/39765/TEM_Opas_MEKO_02052014.pdf) ja ”Ympäristövaikutusten arviointimenettely kaivoshankkeissa” (http://www.tem.fi/files/42427/TEM_opas_3_2015_Ymparistovaikutusten_arviointimenettely_kaivoshankkeissa_12032015.pdf)

Asiakirjan lopussa on tarkemmat tiedot luonnon monimuotoisuutta ja alkuperäiskansoja koskevista julkaisuista ja tietolähteistä.

2. Onko luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevan sitoumuksen oltava erillinen asiakirja?

Ei. Sitoumus voi olla osa esimerkiksi yhtiön yleistä ympäristöpolitiikkaa kunhan siinä käsitellään selkeästi myös luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä.

3. Miten luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen sisällytetään yhtiön toiminnan suunnitteluun malminetsintäalueella?

Yhtiön on pystyttävä osoittamaan, että luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen hallintaan liittyvät merkittävät näkökohdat on sisällytetty yhtiön keskeisiin liiketoiminnan hallintaprosesseihin ja käytäntöihin. Liiketoiminnan suunnittelun keskeisistä prosesseista (kuten vuotuisesta liiketoimintasuunnitelmasta, vuotuisesta budjetista sekä hankkeen tutkimus- ja hyväksymisasiakirjoista) olisi käytävä ilmi, että luonnon monimuotoisuuteen liittyvät merkittävät näkökohdat on tunnistettu ja otettu huomioon suunnitteluprosessin aikana ja että budjetoinnin yhteydessä on varattu riittävät varat.

4. Mitä ovat ”luonnon monimuotoisuuteen liittyvät merkittävät näkökohdat”?

Luonnon monimuotoisuuteen liittyvät merkittävät näkökohdat ovat yhtiön toimipaikalla tunnistamia luonnonympäristöön liittyviä arvoja, jotka edellyttävät erityistä hallintaa, jotta voidaan välttää tai vähentää mahdollisia luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvia haitallisia vaikutuksia, täyttää lakisääteiset vaatimukset ja/tai edistää vuoropuhelua sidosryhmien kanssa. Esimerkkejä ovat luonnonsuojelualueet ja muut arvokkaat luontokohteet, tärkeät ekosysteemipalvelut (esim. luonnosta saatava puhdas vesi) ja saamelaisten luonnonkäytölle tärkeät luonnon elementit.

5. Mikä on luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskeva toimintasuunnitelma?

Luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskeva toimintasuunnitelma on keino, jonka avulla luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi asetetut päämäärät ja tavoitteet voidaan saavuttaa. Suunnitelmat voivat olla joko erillisiä suunnitelmia, tai ne voidaan sisällyttää hallintajärjestelmään. Toimintasuunnitelmassa voidaan käsitellä monia eri tekijöitä sen mukaan, mitä riskejä on tunnistettu. Toimintasuunnitelma voi käsittää esimerkiksi pääsyn rajoittamisen luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävillä alueilla tai menettelyohjeet, joita noudatetaan maa-alueita raivattaessa (mahdollinen maan pintakerroksen talteenotto, sallitut rikkakasvien torjuntamenetelmät) tai joilla pyritään turvaamaan alueen eläimistön elinympäristöt. Luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevassa toimintasuunnitelmassa

- luodaan perustilatiedot, jotka sisältävät [luonnon monimuotoisuuteen liittyvien merkittävien näkökohtien \(kysymys 4\)](#) tunnistamisen varaus- ja/tai valtausalueella ja niiden ympäristössä sillä alueella, johon malminetsinnän vaikutukset voivat ulottua.
- käytetään riskinarviointimenettelyä, jolla määritetään toiminnan mahdolliset vaikutukset luonnon monimuotoisuutta koskeviin merkittäviin näkökohtiin ja laaditaan riskiprofiili
- laaditaan riskiprofiiliin perustuva suunnitelma, jossa määritellään, miten perustilakartoituksessa kuvailtuja luonnon monimuotoisuuteen liittyviä merkittäviä näkökohtia säilytetään ja mahdollisuuksien mukaan myös lisätään.

6. Millaisia luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevia tavoitteita yhtiö voi asettaa?

Luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevat tavoitteet ovat luonnostaan aluekohtaisia. Tavoitteet tulee määritellä luonnon monimuotoisuuteen liittyville merkittävillä näkökohdilla. Tavoitteet voivat liittyä pyrkimykseen ylläpitää tiettyjä olosuhteita tai -eliöyhteisöjä toiminnan aikana tai parantaa olosuhteita tai tiettyjä elinympäristöjä ja/tai tiettyntyyppisiä ekosysteemejä, joiksi alue on tarkoitettu palauttaa malminetsinnän päätyttyä.

7. Mitä ovat perustilatiedot?

Perustil tiedot ovat tietoja, jotka on kerätty ennen uuden malminetsinnän aloittamista paikallisen luonnon monimuotoisuuden arvioimiseksi. Yleensä ne ovat tietoja malminetsinnän todennäköisen vaikutusalueen kasvillisuudesta ja eläimistöä, uhanalaisista ja muista huomionarvoisista lajeista sekä Natura-alueista, luonnonsuojelualueista ja muista arvokkaista luontokohteista. Saamelaisalueilla kootaan tietoja alueen saamelaisesta tavanomaisesta luonnonkäytöstä, kulttuuriperinnöstä ja alueen merkityksestä saamelaiskulttuurille. Brownfield -alueilla voidaan käyttää vaihtoehtoisia lähestymistapoja. Yhtiö voi esimerkiksi tarkastella ajan mittaan tapahtuvaa kehitystä tai kerätä soveltuvassa määrin tietoja viereiseltä alueelta.

8. Miten luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevalle raportoinnille suoritetaan ulkoinen tarkastus tai tarkastelu (tulokriteeri 5)?

Tarkastuksessa/tarkastelussa keskitytään julkisesti raportoitujen luonnon monimuotoisuuteen liittyvien keskeisten tulokriteerien tarkkuuteen ja toistettavuuteen. Tarkastuksessa/tarkastelussa tarkastellaan tulokriteerien määrittystavan lisäksi myös hallinta- ja raportointijärjestelmiä, joita käytetään sen varmistamiseen, että tulokriteerit määritetään ja että niistä raportoidaan eri ajankohtina yhdenmukaisesti. Ulkoisen tarkastuksen/tarkastelun suorittaa kolmas osapuoli.

9. Kuinka kauan sisäiset tai ulkoiset tarkastukset ovat voimassa?

Sisäinen tai ulkoinen tarkastus, joka on saatu päätökseen viimeksi kuluneiden kolmen (3) vuoden aikana, täyttää vaatimukset, joita edellytetään kaikkien tulokriteerien mukaan tasolta AA lähtien. HUOM! Jos lakisääteisessä vaatimuksessa tai arviointiperusteiden tulokriteerissä on vaadittu vuosittainen auditointi, arviointi, päivitys tai muu vastaava, tehdään tämä vuosittain.

10. Voidaanko yhtiötason asiakirjoja käyttää malminetsintäaluekohtaisen sitoutumisen osoittamiseen?

Yhtiötasolla laadittu toimivan johdon kirjallinen sitoumus voidaan hyväksyä todisteeksi malminetsintäaluetasolla tehdyn itsearvioinnin tai vastuujärjestelmän todentamisen yhteydessä vain, jos lisäksi on todisteita siitä, että yhtiön sitoumusta sovelletaan ja noudatetaan alueella. Yhtiötason asiakirjojen ja alueen käytäntöjen välillä on oltava todistettava yhteys. Jos tämä yhteys voidaan todentaa, yhtiötason asiakirjat voidaan hyväksyä todisteeksi aluekohtaisesta sitoutumisesta.

11. Miten luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevat alueelliset lähestymistavat olisi otettava huomioon arvioinnissa?

Jos tietyn ekosysteemin alueella on useita malminetsintäoperaatioita, yhtiö voi soveltaa luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen alueellista lähestymistapaa. Myös eri yhtiöt voivat tehdä keskenään yhteistyötä. Tällöin tehtävien ja vastuiden jaon malminetsinnän henkilöstön ja alueellisen henkilöstön välillä olisi oltava selkeä ja dokumentoitu, ja tukijärjestelmiä olisi kehitettävä ja toteutettava asianmukaisella tasolla. Arvioinnissa olisi tarkasteltava sekä toimipaikan että alueellisia järjestelmiä.

12. Miten ”säilyttäminen” määritellään?

Säilyttäminen on elinympäristön laadun tai luonnonvarojen tai lajien välisen tasapainon ylläpitämistä tietyllä alueella. Nykyisessä tieteellisessä käytännössä säilyttämällä tarkoitetaan ympäristöä suojelevaa biosfäärin hallintaa, jossa otetaan huomioon tietyt sosiaaliset ja taloudelliset rajoitteet ja jolla tuotetaan tavaroita ja palveluja ihmisille heikentämättä ekosysteemien luonnollista monimuotoisuutta ja ottamalla huomioon biologisten järjestelmien luonnostaan dynaaminen luonne.

13. Mikä on sidosryhmä?

Sidosryhmät käsittävät kaikki yksilöt ja ryhmät, joilla on toiminnan hallintaan liittyviä päätöksiä koskeva intressi tai jotka katsovat, että toiminnan hallintaan liittyvät päätökset voivat vaikuttaa niihin. Sidosryhmiä ovat muun muassa

- työntekijät
- naapurit
- maanomistajat
- vaikutusalueen virkistyskäyttäjät
- saamelaiset (kolttala-alueella kolttien kyläkokous)
- paliskunnat ja poronhoitajat
- kaivosyhteisön jäsenet
- tavaroiden ja palveluiden toimittajat
- elinkeinojen edustajat
- asiakkaat
- urakoitsijat
- ympäristöjärjestöt ja muut kansalaisjärjestöt
- hallitukset, viranomaiset
- rahoitusalan toimijat
- osakkeenomistajat.

14. Mikä on ”järjestelmä”?

”Järjestelmä” tai ”hallintajärjestelmä” koostuu prosesseista, jotka yhdessä muodostavat järjestelmän kehyksen. Hallintajärjestelmän avulla voidaan varmistaa, että tehtävät suoritetaan oikein, yhdenmukaisesti ja tehokkaasti määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi ja toiminnan jatkuvan parantamisen edistämiseksi. Järjestelmäpohjainen lähestymistapa edellyttää tarvittavien toimenpiteiden arviointia, suunnittelua tavoitteiden saavuttamiseksi, suunnitelman täytäntöönpanoa ja tavoitteiden saavuttamisen seuranta. Hallintajärjestelmässä otetaan huomioon henkilöstö- ja resurssitarpeet sekä se, kuinka järjestelmän toteuttamisen kannalta tarpeellinen dokumentointi toteutetaan. Dokumentointi kattaa kaiken tyyppiset dokumentointitavat (asiakirja, intranet, e-dokumentit jne). Kaikkia käytäntöjä ei tarvitse dokumentoida. Järjestelmässä prosessit ja toiminnot edellyttävät selkeitä ja tarkkoja vaatimuksia, jotka dokumentoidaan esimerkiksi menettelyohjeena. Tällöin yhtiö voi osoittaa selkeästi ja helposti, että prosessi tai järjestelmä on käytössä. Tavallisesti edellytetään myös prosessien dokumentointia tai jäljitysketjua.

Muita järjestelmiin liittyviä määritelmiä ovat:

- Sitoumus: Tiettyä aihepiiriä koskeva johdon sitoumuksen ilmaus, jossa esitetään yhtiön näkökanta ulkopuolisille tahoille. Sitoumus voidaan ilmaista esimerkiksi yhtiön toimintaperiaatteissa tai politiikassa.
- Käytäntö: Tehtävän suorittamiseen käytettävä epävirallinen ja dokumentoimaton menettelytapa.
- Menettely: Hyväksytty ja dokumentoitu kuvaus siitä, miten tehtävä suoritetaan.

15. Mitä ”johdon vastuu” tarkoittaa?

Luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen hallintajärjestelmässä on määriteltävä osapuoli, joka on viime kädessä vastuussa luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen hallinnasta sekä kyseisen hallintajärjestelmän kehittämisestä ja täytäntöönpanosta malminetsintäalueella. Luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen hallintajärjestelmässä on määritelty myös erityisiä luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen hallintaan

liittyviä vaatimuksia ja tehtäviä, joista huolehtiminen on annettu malminetsintäalueella tiettyjen henkilöiden tehtäväksi. Näitä vastuita ja velvollisuuksia ei voida delegoida. Vastuuvollisen osapuolen käytettävissä on resurssit, joilla voidaan varmistaa, että käytössä on asianmukaiset järjestelmät (koulutus, laitteistot, viestintä jne.), jotta luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen hallinnalle asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa tehokkaasti. On tärkeää, että vastuista viestitään selkeästi, jotta jokainen ymmärtää, mitä häneltä odotetaan.

16. Mitä tarkoittavat ”No Net Loss” ja ”Net Positive Impact” -periaatteet?

Luonnon monimuotoisuutta uhkaavat negatiiviset vaikutukset estetään välttämällä niiden syntymistä, minimoimalla niitä ja kompensoimalla jäljelle jääneet vaikutukset (ei nettohävikkiä, *no net loss*) tai monimuotoisuutta saadaan lisättyä (positiivinen nettovaikutus, *net positive impact* tai *net benefit*). Suomen lainsäädäntö edellyttää nykyisin luonnolle aiheutuvien haittojen välttämistä ja minimointia. Vaatimus ekologisesta kompensoinnista koskee Natura 2000 -aluetta siinä tapauksessa, että valtioneuvosto myöntää luvan sen luontoarvojen heikentämiseen.

17. Mitä tarkoittaa ”monimuotoisuuskompensaatio”?

Luonnon monimuotoisuudelle aiheutetun haitan kompensointiin eli korvaamiseen on olemassa kolme mekanismia: 1) haitan aiheuttaja veloitetaan korvaamaan aiheutettu haitta perustamalla tai kunnostamalla uusi monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue, 2) haitan aiheuttaja veloitetaan maksamaan korvaus kolmannelle osapuolelle, joka toteuttaa kompensatioalueen perustamisen tai 3) haitan aiheuttaja ostaa vaaditun määrän osuuksia luontoarvopankista, joka on jo olemassa oleva kompensatioalue. Luontoarvopankkijärjestelmä ei ole vielä käytössä Suomessa.

18. Mitä ovat luonnonsuojelualueet ja luonnonsuojelun kannalta arvokkaat alueet?

Luonnonsuojelualueita ovat kansallispuistot, luonnonpuistot, muut luonnonsuojelualueet, NATURA 2000 -alueet sekä suojeluohjelma-alueet ja -varaukset. ELY-keskusten päätöksellä rajatut suojelualueet uhanalaisten luontotyyppien ja lajien säilyttämiseksi (luontotyyppien suojelualueet (LTA) ja erityisesti suojeltavien lajien rauhoitusalueet (ERA)) ovat näihin rinnastettavia.

Muita luonnonsuojelun kannalta arvokkaita alueita ovat kaavojen eritasoiset suojeluvaraukset, kuten kaavojen SL- ja LUO-merkityt alueet.

Vaikka Metsähallituksen suojelumetsät ja muut Luontopalvelujen taseeseen siirretyt valtion suojeluun tarkoitettut alueet eivät perustu luonnonsuojelulakiin, voidaan niitä pitää lakisääteisiin luonnonsuojelualueisiin rinnastettavina ja monista kohteista sellainen tullaan myös perustamaan, Samantyyppinen tilanne on joillakin METSO-kohteilla.

Lisää Suomen luonnonsuojelualueista:

http://www.metsa.fi/documents/10739/11431/IUCN_suojelualueluokitus.pdf

Linkki luonnonsuojelualueita, paliskuntien laidunalueita ja saamelaisten kotiseutualueita koskevaan karttaan: (julkaistaan myöhemmin)

19. Mitä lainsäädännön edellyttämä taso tarkoittaa?

Suomen lainsäädännön edellyttämällä tasolla tarkoitetaan vaatimuksia, jotka juontavat juurensa voimassaolevasta lainsäädännöstä. Lainsäädännön noudattamiseen vaadittavien selvitysten ja vaikutusarvioiden määrä ja laatu vaihtelevat tapauskohtaisesti ja niissä tulee noudattaa viranomaisten ohjeita.

LIITE 2: ITSEARVIOINNIN TARKISTUSLISTA
Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen

Toimipaikka/ malminetsintä- alue:		Yhtiö:	
Arvioija:		Arviointipäivä:	

TODENTAVAT ASIAKIRJAT / TODISTEET:	
ASIAKIRJAN NIMI	SIJAINTI

Haastateltavat:			
NIMI	TEHTÄVÄ	NIMI	TEHTÄVÄ

--	--	--	--

	Kysymys	Kyllä	Ei	Ei	Kuvaus ja todisteet
TULOSKRITEERI 1: YHTIÖN PROFILOINTI, SITOUTUMINEN, VASTUUT JA VIESTINTÄ					
Tuloskriteeri 1 Taso B	Onko annettu luonnon monimuotoisuutta koskeva sitoumus, joka ei ole täysin yhdenmukainen malminetsinnän ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevan toimintakehyksen kanssa?				
	Jos sitoumus ei ole yhdenmukainen malminetsinnän ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevan toimintakehyksen kanssa, onko laadittu suunnitelma puutteiden korjaamiseksi?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" molempiin tason B kysymyksiin, jatka tason A kysymyksistä. Jos et vastannut "Kyllä" molempiin tason B kysymyksiin, yhtiön toiminta on tasoa C.</i>				
Tuloskriteeri 1 Taso A	Onko toimiva johto osoitettavasti sitoutunut luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen yhdenmukaisesti malminetsintää ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevan toimintakehyksen kanssa?				
	Onko sitoutumisesta luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen tiedotettu työntekijöille ja urakoitsijoille?				

	Ovatko sitoumuksen täytäntöönpanoon liittyvät tehtävät, vastuut ja velvollisuudet määritelty selkeästi?				
	Onko sitoumuksen täytäntöönpanon tueksi osoitettu resursseja?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" kaikkiin tason A kysymyksiin, jatka tason AA kysymyksistä. Jos et vastannut "Kyllä" kaikkiin tason A kysymyksiin, yhtiön toiminta on tasoa B.</i>				
Tuloskriteeri 1 Taso AA	Ovatko luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskeva sitoumus ja sen täytäntöönpano olleet (sisäisen tai ulkoisen) arvioinnin/auditoinnin kohteena?				
	Suoritettiinko tarkastus/tarkastelu viimeksi kuluneiden kolmen (3) vuoden aikana?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" molempiin tason AA kysymyksiin, jatka tason AAA kysymyksistä. Jos et vastannut "Kyllä" molempiin tason AA kysymyksiin, yhtiön toiminta on tasoa A.</i>				
Tuloskriteeri 1 Taso AAA	Käsittääkö luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskeva sitoumus sitoumuksen tehdä aktiivisesti yhteistyötä muiden organisaatioiden kanssa luonnon moni-muotoisuuden säilyttämiseksi? Jos käsittää, onko tämän sitoumuksen tueksi määritelty tehtävät ja vastuut? Onko tämän sitoumuksen tueksi osoitettu asianmukaiset resurssit?				
	Ovatko keskeiset sidosryhmät osallistuneet sitoumuksen laatimiseen?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" kaikkiin tason AAA kysymyksiin, yhtiön toiminta on tasoa AAA. Jos et vastannut "Kyllä" kaikkiin tason AAA kysymyksiin, yhtiön toiminta on tasoa AA.</i>				
	ARVIO YHTIÖN TOIMINNASTA TULOSKRITEERIN 1 OSALTA				Taso:

	Kysymys	Kyllä	Ei	Ei sov.	Kuvaus ja todisteet
TULOSKRITEERI 2: ALUEEN PROFILOINTI					
Tuloskriteeri 2 Taso B	Onko yhtiö tutustunut malminetsintäalueen luonnon monimuotoisuutta koskevaan aineistoon (karttoihin, kirjallisuuteen, jne.)?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" tason B kysymykseen, jatka tason A kysymyksistä. Jos et vastannut "Kyllä" tason B kysymykseen, yhtiön toiminta on tasoa C.</i>				
Tuloskriteeri 2 Taso A	Arvioiko yhtiö konsultin tarvetta luonnon monimuotoisuuden arvioinnissa?				
	Koulutetaanko työntekijöitä ottamaan luonnon monimuotoisuus huomioon?				
	Onko yhtiöllä tiedossa alueen luonnonsuojeluun liittyvät sidosryhmät?				
	Onko yhtiö selvittänyt alueen luonnon monimuotoisuutta dokumentoidusti?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" kaikkiin tason A kysymyksiin, jatka tasolle AA. Jos et vastannut "Kyllä" kaikkiin tason A kysymyksiin, yhtiön toiminta on tasoa B.</i>				
Tuloskriteeri 2 Taso AA	Onko yhtiö laatinut biodiversiteetin hallintajärjestelmän?				
	Onko yhtiö konsultoinut viranomaisia alueen luonnon monimuotoisuudesta?				

	Onko yhtiö arvioinut luonnon monimuotoisuudesta laaditun selvityksen?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" kaikkiin tason AA kysymyksiin, jatka tason AAA kysymyksistä. Jos et vastannut "Kyllä" kaikkiin tason AA kysymyksiin, yhtiön toiminta on tasoa A.</i>				
Tuloskriteeri 2 Taso AAA	Onko viranomaisia konsultoitu yhtiön luonnon monimuotoisuuden hallintajärjestelmästä?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" tason AAA kysymykseen, yhtiön toiminta on tasoa AAA. Jos et vastannut "Kyllä" tason AAA kysymykseen, yhtiön toiminta on tasoa AA.</i>				
	ARVIO YHTIÖN TOIMINNASTA TULOSKRITEERIN 2 OSALTA				Taso:

	Kysymys	Kyllä	Ei	Ei sov.	Kuvaus ja todisteet
TULOSKRITEERI 3: LUONNONARVOJEN HUOMIOON OTTAMINEN SUUNNITTELUSSA					
Tuloskriteeri 3 Taso B	Onko yhtiö laatinut viranomaisten edellyttämän, luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevan aluekohtaisen suunnitelman TAI hallintajärjestelmän, johon sisältyvät seuraavat seikat: <ul style="list-style-type: none"> ■ malminetsintäaluekohtaisten perustilatietojen ja paikallisen ekologisen tietämyksen arviointi? 				
	<ul style="list-style-type: none"> ■ aluekohtainen luonnon monimuotoisuuden seuranta? 				
	<ul style="list-style-type: none"> ■ luonnon monimuotoisuuteen, kuten direktiivilajien esiintymispaikkoihin, liittyvien merkittävien näkökohtien tunnistaminen?² 				
	<ul style="list-style-type: none"> ■ keskeisten sidosryhmien tunnistaminen? 				
	Onko malminetsinnän toimiva johto hyväksynyt suunnitelman?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" kaikkiin tason B kysymyksiin, jatka tason A kysymyksistä. Jos et vastannut "Kyllä" kaikkiin tason B kysymyksiin, yhtiön toiminta on tasoa C.</i>				

Tuloskriteeri 3 Taso A	<p>Käsittääkö aluekohtainen suunnitelma tai hallintajärjestelmä ainakin seuraavat seikat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luonnon monimuotoisuuden kohdistuvien mahdollisten vaikutusten/ riskien arvioinnin? - luonnon monimuotoisuuden liittyviä merkittäviä näkökohtia koskevat erityiset tavoitteet? - erityisiä toimintasuunnitelmia luonnon monimuotoisuutta koskevien tavoitteiden käsittelemistä varten? - alueen työntekijöille määritellyt luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen hallintaan liittyvät vastuut? - luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevan tietoisuuden sisällyttämisen alueen avainhenkilöstön koulutusohjelmiin? 				
	<p>Onko varmistettu ettei yhtiö toimi maailmanperintäkohteissa, luonnon- ja kansallispuistoissa, lakisääteisillä luonnonsuojelualueilla, erämaa-alueilla tai niiden vaikutusalueilla, ja että suunnitellulla toiminnalla ei ole vaikutusta näihin alueisiin?</p>				
	<p><i>Jos vastasit "Kyllä" kaikkiin tason A kysymyksiin, jatka tason AA kysymyksistä. Jos et vastannut "Kyllä" kaikkiin tason A kysymyksiin, yhtiön toiminta on tasoa B.</i></p>				
Tuloskriteeri 3 Taso AA	<p>Pystytäänkö alueella osoittamaan, että luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen hallinta on sisällytetty liiketoiminnan suunnittelun prosesseihin ja työkaluihin?</p>				
	<p>Käsittävätkö nämä prosessit ja työkalut</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ vuotuisen liiketoiminnan 				
	<ul style="list-style-type: none"> ■ vuotuisen budjetointiprosessin? 				

<i>Jos vastasit "Kyllä" kaikkiin tason AA kysymyksiin, jatka tason AAA kysymyksistä. Jos et vastannut "Kyllä" kaikkiin tason AA kysymyksiin, yhtiön toiminta on tasoa A.</i>					
Tuloskriteeri 3 Taso AAA	Onko luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen hallinta sisällytetty yhtiön laajempaan liiketoimintastrategiaan, joka käsittää seuraavat kaksi tointa:				
	■ sijoitetaan varoja tutkimus- ja kehitystoimintaan, jolla lisätään alan tietämystä luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä, luonnontieteistä ja perinnetiedosta sekä osallistumista niiden edistämiseen				
	■ osallistutaan luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä edistävien alatai aluekohtaisten ohjeasiakirjojen laadintaan				
	Onko yhtiö kartoittanut toiminta-alueidensa luontotyypit ja lajit myös suojelualueiden ulkopuolisilla alueilla?				
	Kannustaako yhtiö työntekijöitään osallistumaan luonnon monimuotoisuuteen liittyvään vapaaehtoistoimintaan yhteisöissä?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" kahteen tai useampaan tason AAA kysymykseen, yhtiön toiminta on tasoa AAA. Jos et vastannut "Kyllä" ainakin kahteen tason AAA kysymykseen, yhtiön toiminta on tasoa AA.</i>				
	Onko varmistettu ettei yhtiö toimi luonnonsuojelun kannalta arvokkailla alueilla, valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkailla maisema-alueilla eikä valtion retkeilyalueilla?				
	ARVIO YHTIÖN TOIMINNASTA TULOSKRITEERIN 3 OSALTA			Taso: _	

	Kysymys	Kyllä	Ei	Ei	Kuvaus ja todisteet
TULOSKRITEERI 4: LUONNON MONIMUOTOISUUDEN SÄILYTTÄMISEN TOTEUTUS					
Tuloskriteeri 4 Taso B	Toteuttaako yhtiö monimuotoisuuden säilyttämistä koskevaa aluekohtaista toimintasuunnitelmaansa?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" tason B kysymykseen, jatka tason A kysymyksistä. Jos et vastannut "Kyllä" tason B kysymykseen, yhtiön toiminta on tasoa C.</i>				
Tuloskriteeri 4 Taso A	Onko yhtiö varmistanut ettei sen toiminta-alueella ole maailmanperintökohteita tai luonnon- ja kansallispuistoja?				
	Onko yhtiö kuullut keskeisiä sidosryhmiä (esim. viranomaisia, saamelaisia ja ympäristönsuojelujärjestöjä) ja/tai onko niihin oltu yhteydessä luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen hallintaa koskevien kysymysten yhteydessä?				
	Seurataanko luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevan aluekohtaisen suunnitelman toteutusta ja luonnon monimuotoisuutta koskevien tavoitteiden saavuttamisessa edistymistä säännöllisesti ja raportoidaanko niistä yhtiön toimivalle johdolle?				
	Onko yhtiössä sisäistetty luonnon monimuotoisuuden hallinta relevanttien töiden /toimien ohjeistuksiin tai erilliset ohjeistukset luonnon monimuotoisuuden hallintaan töissä? Onko yhtiö sitoutunut siihen, ettei malminetsintätoiminta vaikuta erityisten luontoarvojen (uhanalaiset lajit, metsälakikohteet jne) esiintymiseen heikentävästi?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" kaikkiin tason A kysymyksiin, jatka tason AA kysymyksistä. Jos et vastannut "Kyllä" kaikkiin tason A kysymyksiin, yhtiön toiminta on tasoa B.</i>				

Tuloskriteeri 4 Taso AA	Seurataanko aluekohtaisen toimintasuunnitelman toteutusta ja tavoitteiden saavuttamisen edistymistä säännöllisesti ja raportoidusti?				
	Onko luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen hallintajärjestelmän täytäntöönpanoa koskeva ulkoinen arviointi tehty?				
	Osallistuuko yhtiö yhdessä sidosryhmien tai muiden (paikallisten, alueellisten tai kansallisten) luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä edistävien organisaatioiden kanssa luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen lisäämiseen? Osallistuuko yhtiö luonnon monimuotoisuuden tutkimushankkeisiin tai onko yhtiöllä virallinen yhteistyösuhde luonnon monimuotoisuuteen erikoistuneen tutkimuslaitoksen, järjestön tai instituution kanssa?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" kaikkiin tason AA kysymyksiin, jatka tason AAA kysymyksistä. Jos et vastannut "Kyllä" kaikkiin tason AA kysymyksiin, yhtiön toiminta on tasoa A.</i>				
Tuloskriteeri 4 Taso AAA	Onko yhtiö jättänyt toimintansa ulkopuolelle luonnonsuojelualueet ja/tai luontoarvoiltaan tai luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, erämaa-alueet ja valtion retkeilyalueet?				
	Näkyykö "Net Positive Impact"-periaatteen soveltaminen yhtiön toiminnassa alueella?				
	Onko yhtiö saavuttanut kansallista tai alueellista tunnustusta luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä?				
	Arvioiko yhtiö ekosysteemi-palvelujen arvon?				

Kannustetaanko työntekijöitä osallistumaan luonnon monimuotoisuuteen liittyvään vapaaehtoistoimintaan yhteisöissä?				
Arvioiko riippumaton ulkoinen taho yhtiön luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen tähtäävää toimintaa?				
<i>Jos vastasit ”Kyllä” kahteen tai useampaan tason AAA kysymykseen, yhtiön toiminta on tasoa AAA. Jos et vastannut ”Kyllä” ainakin kahteen tason AAA kysymykseen, yhtiön toiminta on tasoa AA.</i>				
ARVIO YHTIÖN TOIMINNASTA TULOSKRITEERIN 4 OSALTA				Taso: _

	Kysymys	Kyllä	Ei	Ei sov.	Kuvaus ja todisteet
TULOSKRITEERI 5: LUONNON MONIMUOTOISUUDEN SÄILYTTÄMISEN RAPORTOINTI					
Tuloskriteeri 5 Taso B	Raportoidaanko malminetsinnän toimivalle johdolle luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä?				
	Laaditaanko tällaisia raportteja säännöllisesti?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" molempiin tason B kysymyksiin, jatka tason A kysymyksistä. Jos et vastannut "Kyllä" molempiin tason B kysymyksiin, yhtiön toiminta on tasoa C.</i>				
Tuloskriteeri 5 Taso A	Onko käytössä virallinen järjestelmä, jolla raportoidaan luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä? Jos on, sisältääkö raportointijärjestelmä seuraavat osat: <ul style="list-style-type: none"> • luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskeva sisäinen raportointi, jolla tuetaan päätöksentekoprosesseja laitoksella? luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen liittyvää toimintaa koskeva säännöllinen julkinen raportointi?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" tason A kysymykseen, jatka tason AA kysymyksistä. Jos et vastannut "Kyllä" tason A kysymykseen, yhtiön toiminta on tasoa B.</i>				
Tuloskriteeri 5 Taso AA	Onko alueen monimuotoisuuden säilyttämistä koskevalle julkiselle raportoinnille suoritettu (sisäinen tai ulkoinen) arviointi/auditointi?				
	Suoritettiinko tarkastus/tarkastelu viimeksi kuluneiden kolmen (3) vuoden aikana?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" molempiin tason AA kysymyksiin, jatka tason AAA kysymyksistä. Jos et vastannut "Kyllä" molempiin tason AA kysymyksiin, yhtiön toiminta on tasoa A.</i>				
Tuloskriteeri 5 Taso AAA	Onko sidosryhmiltä hankittu aktiivisesti palautetta luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä ja sitä koskevasta raportoinnista?				

	<p>Jos on, onko sitä hyödynnetty toiminnan kehittämisessä ja onko siitä raportoitu julkisesti?</p> <p><i>Jos vastasit "Kyllä" molempiin tason AAA kysymykseen, yhtiön toiminta on tasoa AAA. Jos et vastannut "Kyllä" molempiin tason AAA kysymykseen, yhtiön toiminta on tasoa AA.</i></p>				
	ARVIO YHTIÖN TOIMINNASTA TULOSKRITEERIN 5 OSALTA				Taso: _

	Kysymys	Kyllä	Ei	Ei sov.	Kuvaus ja todisteet
TULOSKRITEERI 6: JÄLKIHOITO					
Tuloskriteeri 6 Taso B	Onko yhtiöllä jälkihoitosuunnitelma?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" tason B kysymykseen, jatka tason A kysymyksistä. Jos et vastannut "Kyllä" tason B kysymykseen, yhtiön toiminta on tasoa C.</i>				
Tuloskriteeri 6 Taso A	Onko yhtiö toteuttanut jälkihoitosuunnitelmaansa malminetsintäalueensa saattamisessa mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" tason A kysymykseen, jatka tasolle AA. Jos et vastannut "Kyllä" tason A kysymykseen, yhtiön toiminta on tasoa B.</i>				
Tuloskriteeri 6 Taso AA	Onko yhtiö toteuttanut jälkihoitosuunnitelmaansa yhteistyössä paikallisten sidosryhmien kanssa?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" tason AA kysymykseen, jatka tason AAA kysymyksistä. Jos et vastannut "Kyllä" tason AA kysymykseen, yhtiön toiminta on tasoa A.</i>				
Tuloskriteeri 6 Taso AAA	Onko yhtiö lisännyt alueen luonnon monimuotoisuutta malminetsintänsä jälkeen?				
	Onko yhtiö järjestänyt yhteisen lopputarkastuksen malminetsintänsä jälkihoidon jälkeen?				
	Onko yhtiö järjestänyt yhteis- ja riippumattoman jälkiseurannan?				
	<i>Jos vastasit "Kyllä" kaikkiin tason AAA kysymyksiin, yhtiön toiminta on tasoa AAA. Jos et vastannut "Kyllä" kaikkiin tason AAA kysymyksiin, yhtiön toiminta on tasoa AA.</i>				
	ARVIO YHTIÖN TOIMINNASTA TULOSKRITEERIN 6 OSALTA				Taso: